

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXXI. Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria in
sæcula. Amen. Rom. 11. v. 36.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

XXXI.

Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria in sacula. Amen. Rom. 11. v. 36.

1. **C**onsidera, tres Personas Divinas eandem habere Potentiam, eandem Sapientiam, & Bonitatem: aliàs sequeretur eas non fore unum Deum, secus ac fides docet. *Tres sunt, qui testimonium dant in caelo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt.* 1. Joan. 5. v. 7. Potentia Divina est causa efficiens, à qua res condita accipiunt, quòd sint, & ideo tribuitur Patri tanquam Principio, à quo omnes ducunt originem. Sapientia est causa exemplaris, per quam recipiunt formam; & ideo tribuitur filio, qui procedit à Patre in ratione Imaginis, sed Imaginis substantialis, quae representat, quidquid pulchri potest à Deo rebus impertiri possibilibus. Bonitas est causa finalis, à qua recipiunt Ordinem, & ideo tribuitur Spiritui sancto, tanquam illi, qui à Patre, Filioque procedit in ratione Amoris, hoc est, moventis ad dandum id, cuius sunt natura sua capaces, atque conservandum. His cognitis facillè intelliges sublimem sententiam horum verborum: *Quoniam ex ipso, per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria in sacula.* quae hoc die postremo exeuntis anni expendenda sunt, ut omnium bonorum gloria reddatur Deo. Vult dicere Apostolus: *Quoniam sunt omnia ex ipso tanquam Potente, per ipsum ut Sa-*
R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

pientem, in ipso ut Bono, ipsi gloria in sacula. In illis vocibus *Ex ipso, per ipsum, & in ipso* intellige Trinitatem personarum, in illa *Ipsi* intellige Unitatem Naturae: quae cum omnibus in se eadem, facit, ut non alia debeatur Patri, alia Filio, alia Spiritui sancto ob ea, quae in publicum Mundi bonum operantur, sed ut eadem omnino debeatur, totaque omnibus tanquam uni eidemque Deo: *ipsi gloria.* *Ipsi,* hoc est, illi Deo, qui Potens est, & ideo *ex ipso omnia sunt:* qui Sapiens est, & *per ipsum sunt:* qui bonus est, & ideo *in ipso sunt.* Tu hoc loco immorare tantisper expendendae Unioni tam pulchrae, quam habet tota Trinitas in operando ad tuam praecipue utilitatem, & agnosce, quantum illi sis obstrictus: hortare te ipsum, ut totum pariter ejus servitio te impendas, totum quod potes, quod scis, quod amas, Deo sit dicatum, nec partiri velis cor tuum, sed totum illi soli transcribere. *In omni virtute tua dilige Deum, quae fecit.* Eccl. 7. v. 32.

2. Considera, eum non dicere *de ipso omnia*, sed *ex ipso:* quia quantumvis omne id, quod est *de ipso*, sit etiam *ex ipso*, non tamen quidquid est *ex ipso*, etiam est *de ipso.* Filius est ejusdem cum Patre substantiae, & ideo esse dicitur non solum *ex ipso*, sed etiam *de ipso.*
Kkk kkk ipso

ipſo, Deus de Deo. Res creatæ tales non ſunt, & ideo non dicuntur eſſe de ipſo, ſed tantum ex ipſo. *Omnia ex Deo.* 1. Cor. 11. v. 12. Jam verò per *omnia* voluit Apoſtolus intelligere res etiam creatas, & hinc dixit *ex quo*, non dixit *de quo*; cum particula *ex* non ordinetur ad exprimendum principium ejuſdem ſubſtantiæ, ut particula *de*. *De vertice ramorum ejus tenerum diſtingam, & plantabo ſuper montem excelſum, & eminentem.* Ezech. 17. v. 22. Placeat hic notare diſcrimen, quod te inter, & Dei Filium intercedit, Ille non ſolum *ex ipſo Deo eſt*, ſed *de ipſo*; tu ſolum *ex ipſo*. Verum etiam verò cum hic ipſe Filius te per gratiam voluerit eſſe participem naturæ, quam habet cum Patre communem, effecit ut eſſes quodammodo non ſolum ex ipſo, ſed de ipſo, & ita fieres tu quoque filius Dei. *Dedit eis poteſtatem filios Dei fieri.* Jo. 1. v. 12. Neque dicas Chriſtum eſſe filium naturæ, te verò adoptione tantum, nam imprimis an non videretur ſummus honor adoptari à Deo in filium proprium? tanti ſit eſſe adoptatum à Principe terreno. quid erit ergo adoptari à Deo? Deinde conſidera, adoptionem Divinam in ſe ipſâ plurimum diſferre ab humana. Humana facit, ut adoptatus participet hæreditatem Patris, ſed non facit, ut participet naturam. Divina facit, ut hanc, quoque participet. *Et efficiamini Divina conſortes nature.* ita jam olim juſtis omnibus S. Petrus dicebat. 2. P. 1. v. 4. niſi quòd in Chriſto ejuſmodi natura ſit forma quædam

ſubſtantiæ, quæ ſe ipſâ ſubſiſtit in ejus Perſonâ, tanquam ſuppoſita humano ſimul & Divino, atque ſecundum dici poteſt Chriſtus eſſe Deus de Deo. In juſtis verò ita forma eſt accidentalis, quæ illos jam invenit ſubſiſtentes in ſuppoſito merè humane, & ideo dici aliqua ratione diſpoſitæ. *Ego dixi: dyceſtis, & filij excelsi omni.* Pl. 81. at ſolum *ex Deo.* *Ex Deo ſunt.* Jo. 1. *omnis, qui natus eſt de Deo, non peccat.* Jo. 3. *Omne, quod natum eſt ex Deo, vincit mundum.* Jo. 4. *Omnis, qui facit juſtitiam, ex ipſo natus eſt.* Jo. 2. Cæterum ſicut id, quod primo tribuit homini id, quod eſt naturam & eſt primum principium internum motus naturalis, ejuſdem Naturæ. Ita quod primo tribuit id, quod eſt ſupra naturam, & eſt primum principium internum motus, quæ actionum naturalium ſeriem intercedit, dici pariter ejus naturæ poteſt in hac ſerie, & talis eſt in homine ſeritia, quam ſanctificationem appellamus, & tu cum dignitate ſis prædixiſti excelsâ, an unquam eo adduci poterit, ut illâ contemptâ eſſe filio Dei ſuas ſeritas & mancipium diaboli?

3. Conſidera, ſicut omnia ſunt ex ipſo, ita eſſe pariter omnia per ipſum, ſed quia hæc vocula *per* paritèr poteſt ambiguitatem, nota Patrem in Divinis verè omnia facere *per filium*. Omnia *per ipſum facta ſunt.* Jo. 1. v. 3. hoc autem quid eſt? an forte quòd dicitur det Patri virtutem ea faciendi, quæ facit, uti dat Principibus terre, ejuſdem proinde meritò *per ſe* regnare dicitur.

Per me reges regnant. Prov. 8. v. 13. haud sane. nam Pater omnem virtutem suam habet à semet ipso; sensus igitur est, quòd Pater operetur, ut ita loquar, interveniente filio, sed modo quodam altissimo. dum enim cum illo Naturam communicat, etiam tribuit virtutem operandi, non instrumentalem, aut diminutam, aut diversam, sed eandem absque alio discrimine, nisi quòd Pater illam habeat à se, filius à Patre. hinc est, quòd & filius in omnibus sit Operans principalis, uti est Pater, & non tantum secundarius; *quacunq; enim ille facit, hoc & filius similiter facit.* Jo. 5. non solum facit, sed *similiter facit*: ad eorum consulationem, qui volebant inferiorem Patre. dicitur nihilominus *Pater facere per filium*, & non *filius per Patrem*, quia cum non possit ordo in Personis Divinis accipi à virtute, quæ in omnibus eadem est, accipitur à Relationibus, quas inter se habent. Originis, quæ sunt diversæ. Est autem filius respectu Patris recta Ratio rerum omnium, quæ fieri ab illo possint tanquam summo Artifice, est Ars ipsius, sed Ars intima, innata, & ejusdem, cum illo substantiæ. Unde sicut non dicitur: *Ars operatur per Artificem*, sed *Artifex operatur per Artem*, ita non dicimus: *filius operatur per Patrem*, sed *Pater operatur per filium*. Tu cum videas Deum non posse operari nisi Sapientiâ infinitâ, quæ est Ars ejus tam propria, quàm ipsa Natura, disce non tantum eum amare in suis dispositionibus, & admirari in decretis, sed etiam reve-

teri in abyssis Judiciorum, quæ mens tua capere non potest. *Quis dicere potest, cur ita facis?* Job. 9. v. 12.

4. Considera, sicut *omnia sunt ex ipso, & per ipsum*, ita esse etiam *in ipso*. Particula *In* contineri significat, & sic non solum tertiæ Personæ, sed etiam ceteris potest tribui; dum omnia continentur in Patre, tanquam causâ effectrice, in filio tanquam causâ Exemplari: at si applices Spiritui sancto, uti hoc loco videtur applicata, causam significat moventem, quâ nitebatur rerum omnium procreatio, & nitebatur conservatio. Et hæc causâ movens haud dubiè aliud non est, nisi Amor Divinus. *In charitate perpetuâ dilexite.* Cum Deus res non amet, quia sunt, more nostro, sed amando faciat, ut sint. Interim Divina Bonitas est, quæ sicut primò fecit esse res omnes creatas, ita easdem non sinit in suum redire nihilum, ideo in eâ omnes subsistere dicuntur. *Abundaverunt delictis in bonitate tuâ magnâ.* 2. Esdræ 7. v. 25. sed quis nescit Bonitatem, quæ perfectio ad voluntatem spectat, attribui Spiritui sancto, qui est primus Amor? Ideo de hoc præcipuè dicitur isto loco: *In ipso sunt omnia.* Accedit, quòd Spiritus sanctus sit quasi vinculum reciprocum inter Patrem & Filium, & ideo quasi fulcrum eorum, quæ operantur, juxta illud: *Concordiâ res parvæ crescunt, discordiâ maxima dilabuntur.* Itaque bonum illud, quod facit Concordiâ in Divinis, ab eadem fieri puta in humanis. Unde si in eocatu, in quo degis, tu violes charitatem,

tem, scias, quantum in te est, te illi extremam afferre perniciem, quia Potentia & Sapientia sunt equidem necessariae ad eam conservandam, sed non sufficiunt, opus est praeterea unionis. haec verò unde veniet nisi ab amore reciproco unitorum?

5. Considera, quomodo proinde, ut vides, pariter in Divinis Patri tribuatur *Unitas*, Filio *Aequalitas*, Spiritui Sancto *Nexus*. Patri tribuitur *Unitas*, quia, cum istam nihil praecedat, aptè representat primum Principium, hoc est, unam summam Potentiam, quæ ab alio non accipit, sed omnibus dat esse. *Unus DEUS Pater, ex quo omnia.* 1. Cor. 8. Filio tribuitur *Aequalitas* (*non rapinam arbitrarius est esse se equalem DEO.* Philip. 2. v. 6.) quia aequalitas debet esse saltem inter duos. & quamvis omnes tres Personæ Divinae sine dubio inter se sint, & dicantur aequales, prima tamen Persona aequalitatem constituere nequit, ut quæ in sola Unitate non potest consistere. & tertia jam constitutam invenit, atque idcirco singulari quodam modo adscribitur secundæ, quæ ad eam constituendam est prima, illi, inquam, cui sapientia attribuitur, quia ad sapientiam spectat res æquare. Spiritui Sancto tribuitur *nexus*, qui ponit jam esse extrema, & illa conjungit, totus hic nexus, ut vides, fundatur in amore reciproco, qualis est inter Patrem & Filium. & huic Amori adscribitur *Bonitas*, quia hic facit Patrem & Filium ita consentire etiam in diffundendis extra se tot suis bonis, ut

Pater nihil operetur sine Filio, nec Filius sine Patre, sed una sit omnino operatio, sicut una est Virtus operandi. Quid erit ergo, si in aliqua communitate amor violenter reciprocatur non potest amplius quidquam vel minus, vel fortis sperari boni.

6. Considera, quando dicitur: *Ex ipso, per ipsum, & in ipso sunt omnia*, hac voce *omnia* intelligendum est, quidquid est, quocunque modo, dum verè sit. ideo non sunt intelligenda ab illa ratione peccata, quia ista non sunt propria, sed per abulum dicuntur esse; nam aliter non sunt, quam quantum à perfectione deficiunt. Enimvero, quomodo in quocunque peccato similes efficiant tres ista potissimum perfectiones Divinae, quæ rebus singularibus inveniunt, ut sint. Deficit potentia, quia peccare non est actus alicujus virtutis, sed debilitatis. virtus consistit in libere mittendis cupiditatibus inordinatis, ita ut vel invitæ pareant Rationi. Deficit Sapientia, quia peccare nocet actus sapientiae, sed ignorantiae, vel potius cæcitatibus. Deficit Bonitas, quia peccatum non solum bonum non facit hominem, sed pessimum sibi, & aliis. quis ergo dubitet, cum dicitur: *Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria in secula, per vocem omnia* nullâ ratione comprehendendi posse peccata? hinc est, quod peccata nihil esse dicantur. *Convertite me Domine, verumtamen in iudicio non in furore tuo, ne forte ad nihilum redigam me.* Jer. 10. Enimvero si sunt nihilum, sunt planè nihilum, quod

inveniri possit, horribilissimum: quia hominem eatenus esse sinunt, quatenus optare debeat aliquando non esse. & tu non perinde rogabis Dominum, ne ad tale nihilum te redigat? Tunc dicitur te redigere ad hoc nihilum, quando tibi negat illa auxilia specialia, & abundantia, quibus tua te repeditas reddit indignum. his enim subtractis ipse mox aliud non potes quam peccare. *Ad nihilum devenient tanquam aqua decurrens. Pl. 57. v. 7.*

7. Considera, quàm legitima sit ista consequentia: *Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia:* Ergo nullus adscribere sibi debet gloriam ullius rei, sed eam dare DEO, *ipsi gloria in secula.* Et quando tibi adscribis gloriam alicujus boni, quod fortè feceris? cùm inde tibi places, aut te jactas perinde, ac si tuis viribus fecisses. Hoc est furtum maximum, quod facere DEO possis: quia hoc est eripere DEO illam gloriam, quæ non nisi ipsi convenire potest. Gloria naturâ suâ communis est etiam alijs præter DEUM ob bonum, quod faciunt. *Gloria omni operanti bonum. Rom. 2. v. 10.* Sed eo discrimine, quòd gloria, quæ datur alijs, ipsis da-

ri non possit, ut sunt ipsi, sed ut operantur in virtute DEI. *Qui gloriatur, in Domino gloriatur. 2. Cor. 10. v. 17.* illa sola, quæ datur DEO, dari ipsi potest, ut est ipse, absque ullâ restrictione. & tamen quoties te ipsum sumis pro fine gloriæ tuæ, & te consideras, ceu fores causâ principalis ejus boni, quod agis? dic potius semper: *Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria in secula.* & quare in secula? quia gloria, quæ cuilibet tribuitur, semper tribuenda est conveniens merito. Sed quis nescit, quòd idcirco danda esset DEO gloria infinita? quippe cùm infinita sit virtus, quâ operatur in te qualibet minimâ, infinita ars, infinitus amor, sequitur etiam infinitum esse meritum, quod habet inde Gloriam accipiendi. Cùm igitur res nulla creata DEO gloriam dare possit intentione infinitam, æquum est illi dari infinitam saltem extensione, id est, tot tantisque seculis productam, ut finiri nunquam possit. *Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria in secula:* hoc est, non aliqua gloria, sed omnia, gloria cordis, gloria oris, gloria operis. Amen.

